

ACX-1552

Seat No. _____

M. A. (Sem. I) Examination

November/December - 2016

Sanskrit : Paper-103

(Core Course)

(रामायण - सुन्दरकाण्ड सर्ग १-२५)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभांथी कोर्धपश चार भाषांतर सहित सभजवो : १४

(१) कृते च प्रतिकर्तव्यमेष धर्मः सनातनः ।

सोऽयं तत्प्रतिकारार्थी त्वत्तः संमानमर्हति ॥१-१०० ॥

(२) चन्द्रोऽपि साचिव्यमिवास्य कुर्वस्तारागणैर्मध्यगतो विराजन् ।

जोत्स्नावितानेन वितत्य लोकमुत्तिष्ठते नैकसहस्त्ररश्मिः ॥ २-५४ ॥

(३) हंसो यथा राजतपञ्जरस्थः सिंहो यथा मन्दरकन्दरस्थः ।

वीरो यथा गर्वितकुञ्जरस्थश्चन्द्रोऽपि बभ्राज तथाम्बरस्थः ॥४-४ ॥

(४) सीतामदृष्ट्वा हनवाप्य पौरुषं विहत्य कालं सह वानरैश्चिरम् ।

न मेऽस्ति सुग्रीवसमीपगा गतिः सुतीक्ष्ण दण्डो बलवांश्च

वानरः ॥ १०-५ ॥

(५) निर्धूतपत्रशिखराः शीर्णपुष्पफलद्रुमाः ।

निक्षिप्तवस्त्राभरणा धूर्ता इव पराजिताः ॥ १२-१५ ॥

(६) नीलनागाभया वेण्या जधनं गतयैकया ।

सुखार्हा दुःखसंतप्ता व्यसनानामकोविदाम् ॥ १३-२४ ॥

- (૭) મર્તા નામ પરં નાર્યા મૂષણં મૂષણાદપિ ।
 ણ્ણા હિ રહિતા તેન શોભાનાર્હા ન શોમ્ભતે ॥ ૧૪-૨૬ ॥
- (૮) અકૃતાત્માનમાસાદ્ય રાજાનમનયે રતમ્ ।
 સમૃદ્ધાનિ વિનશ્યન્તિ રાષ્ટ્રાણિ નાગરાણિ ચ ॥ ૧૯-૨૦ ॥

- ૨ રામાયણને એક આર્ષ મહાકાવ્ય તરીકે મૂલવો. ૧૪
 અથવા
- ૨ સીતાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- ૩ સુંદરકાંડનાં આધારે વાલ્મિકીની કાવ્યશૈલી ચર્ચો. ૧૪
 અથવા
- ૩ રામાયણનું આધાર સ્થાન ચર્ચો. ૧૪
- ૪ ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
 (૧) સુંદરકાંડ શીર્ષક
 (૨) સિંહિકા પ્રસંગ.
 (૩) વાલ્મિકીનું પ્રકૃતિ નિરૂપણ
 (૪) હનુમાનનું પાત્રાલેખન
- ૫ ગમે તે સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર બે-ત્રણ વાક્યોમાં આપો : ૧૪
 (૧) રામાયણનું સમીક્ષિત સમ્પાદન કઈ સંસ્થા અને કયા વિદ્વાનો દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે ?
 (૨) રામાયણનો ઉદ્ગમ શ્લોક જણાવો.
 (૩) હનુમાનથી પીડિત મહેન્દ્ર પર્વતની શી અવસ્થા થઈ ?
 (૪) ઈન્દ્ર 'સહસ્ત્રાક્ષ' શા માટે કહેવાય છે ?

- (પ) હનુમાનના મતે રામ કયા કારણોથી સીતા પ્રત્યે પક્ષપાત રાખે છે ?
- (દ) કોના કહેવાથી સુરસાગ્રે હનુમાનના કાર્યમાં વિઘ્ન ઊભું કર્યું ?
- (૭) હનુમાને જોયેલી લંકાનું ટૂંકમાં વર્ણન કરો.
- (૮) હનુમાન દૂત તરીકે કયું પ્રશસ્ય કાર્ય કરે છે ?
- (૯) હનુમાન માટે પ્રયોજાયેલા પ્રસંગોથી ચરિતાર્થ થતાં વિશેષણો જણાવો.
- (૧૦) રામાયણમાં કુલ કેટલા કાંડ છે ? કયા-કયા ?
- (૧૧) રાવણની લંકામાં રહેલી રાક્ષસીઓનાં નામ જણાવો.
- (૧૨) હનુમાનજી લંકામાં કયા સમયે અને કેવી રીતે પ્રવેશ્યા ?
-